

دستورالعمل اعلام کفایت دستاوردهای پژوهشی دانشجویان دکتری

باسمه تعالی

مقدمه

این دستورالعمل با توجه به ماده ۳۴ آیین نامه آموزشی دوره دکتری (PhD) مصوب سال ۱۳۹۷ و همچنین اهمیت رساله‌های دکتری، ضرورت عمیق و تخصصی بودن کافی رساله در سطح استانداردهای ملی و بین‌المللی و معطوف بودن آن به حل نیازهای واقعی کشور، در راستای تبیین و تسهیل شرایط کفایت دستاوردهای پژوهشی دانشجویان دکتری دانشگاه شهید بهشتی تدوین و تصویب شده است و برای همه دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۰ به بعد لازم الاجراست. تسری این دستورالعمل به دانشجویان ورودی سال‌های قبل بنا به درخواست دانشجو و در صورت احراز شرایط لازم مجاز است.

ماده ۱: تعاریف

وزارتین: در این دستورالعمل وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی به اختصار «وزارتین» خوانده می‌شود.

نشریه علمی: نشریه‌های علمی داخلی به پنج رتبه بین‌المللی الف، ب، ج و د و نشریه‌های علمی خارجی در دو نمایه بین‌المللی JCR¹ و SJR² و به چهار رتبه Q₁، Q₂، Q₃ و Q₄ تقسیم می‌شوند. رتبه نشریه در زمان ارسال مقاله در نظر گرفته می‌شود.

فهرست معتبر: نشریه‌های علمی معتبر بین‌المللی که از نظر کارگروه اعتبارسنجی کیفیت و اعتبار لازم را دارند.

فهرست نامعتبر: فهرست نشریه‌هایی که در ارزیابی وزارتین یا کارگروه اعتبارسنجی دانشگاه فاقد اعتبار تشخیص داده شده‌اند. مقاله‌های چاپ یا پذیرفته شده در نشریه‌های این فهرست برای تأیید کفایت مورد بررسی قرار نخواهد گرفت.

¹ Journal Citation Report (JCR)

² Scimago Journal Rank (SJR)

فهرست انتشارات نامعتبر: براساس تصمیم کارگروه اعتبارسنجی دانشگاه همه نشریه‌های چاپ‌شده توسط این گروه از انتشارات، نشریه‌های نامعتبر شناخته می‌شوند.

فهرست نشریه‌های جعلی: نشریه‌هایی که نام و نشان علمی نشریه‌های معتبر را جعل کرده‌اند و با ظاهرسازی دروغین اعم از قراردادن آرشيو مقاله‌های نشریه اصلی، درج شماره استاندارد بین‌المللی پايندهای (شاپا)^۳ نشریه اصلی و یا ثبت دامنه با نام نشریه یا به هر نحوی با فریب پژوهشگران در پی سودجویی و سوء استفاده مالی هستند.

فهرست نشریه‌های خاکستری: تمام نشریه‌هایی که در فهرست‌های بالا قرار ندارند نشریه‌های خاکستری نامیده می‌شوند و تائید کفایت مقالات چاپ یا پذیرفته‌شده در این نشریه‌ها، پس از ارزیابی نشریه توسط گروه اعتبارسنجی دانشگاه و تائید اعتبار آنها انجام خواهد شد.

سامانه خیام: سامانه‌ای که معاونت پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی طراحی کرده است و اطلاعات به‌روزنشریه‌های موجود در فهرست‌های بالا را نمایش می‌دهد.

ماده ۲: شرایط کسب کفایت دستاوردها

کیفیت و کمیت رساله ارائه‌شده توسط دانشجو باید به تأیید استاد راهنما، گروه آموزشی یا پژوهشی و شورای دانشکده یا پژوهشکده رسیده باشد. شرط لازم برای اعلام کفایت دستاوردهای پژوهشی هر دانشجوی دکتری چاپ یا پذیرش حداقل یک مقاله علمی مستخرج از رساله دکتری وی است.

تبصره ۱. اگر مقاله علمی پذیرفته‌شده «شناسه برنمود دیجیتال»^۴ فعال داشته باشد، مقاله علمی چاپ‌شده به‌شمار می‌آید.

تبصره ۲. برای مقاله‌های پذیرفته‌شده باید گواهی پذیرش معتبر و مورد قبول معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه ارائه شود. در این صورت، فارغ‌التحصیل شدن دانشجو با رعایت سایر قوانین و مقررات آموزشی دانشگاه مجاز است.

تبصره ۳. برای بررسی کفایت از طریق گواهی پذیرش رعایت موارد زیر الزامی است:

الف) فرایند ارسال، داوری و پذیرش مقاله باید به‌صورت الکترونیک و در سامانه «مدیریت نشریات علمی»^۵ انجام شده باشد.

ب) تصویری از وضعیت مقاله در سامانه مدیریت نشریات علمی، که نشان‌دهنده تاریخ ارسال، زمان پذیرش و ترتیب نام نویسندگان مقاله باشد، ارائه و این برگه توسط استاد راهنما تأیید شود.

ج) نامه‌ای از نشریه مبنی بر تأیید پذیرش مقاله و تعیین نوبت چاپ ارائه شود.

³ International Standard Serial Number (ISSN)

⁴ Digital Object Identifier (DOI)

⁵ Editorial Manager (EM)

تبصره ۴. اعتبار نشریه‌های بین‌المللی باید توسط معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه تأیید شود. فهرست نشریات معتبر پیوسته در سامانه خیام به‌روزرسانی می‌شود.

تبصره ۵. رتبه نشریه‌های بین‌المللی با توجه به موضوع تخصصی مقاله در نظر گرفته می‌شود.

ماده ۳: نحوه درج نام و نشانی نویسندگان مقالات

مقاله‌ای قابل قبول است که دانشجو نویسنده اول آن مقاله باشد (پس از حذف اسامی استادان راهنما و مشاور) و در آن فقط نام دانشگاه شهید بهشتی به‌عنوان دانشگاه محل تحصیل دانشجو به‌صراحت درج شده باشد.

تبصره ۱. چنانچه بنا بر قواعد و رویه‌های پذیرفته‌شده حرفه‌ای یا بین‌المللی ترتیب دیگری برای نام نویسندگان در مقاله تعیین شده باشد، با تأیید شورای پژوهشی واحد و کمیسیون تخصصی، این مقاله‌ها را می‌توان برای کفایت دستاورد دوره دکتری در نظر گرفت.

تبصره ۲. اگر مقاله مستخرج از فعالیت‌های پژوهشی مرتبط با رساله در دوره فرصت مطالعاتی دانشجو در سایر دانشگاه‌ها یا در چهارچوب انجام فعالیت پژوهشی در قالب تفاهم‌نامه (آموزشی یا پژوهشی) با دانشگاه شهید بهشتی باشد، درج نام و نشانی دانشگاه یا مرجع طرف قرارداد به‌عنوان نشانی دوم مجاز است.

ماده ۴: نحوه درج نشانی دانشگاه

در مقاله‌های مستخرج از رساله دکتری، نشانی دانشگاه باید طبق الگوی آدرس‌دهی مصوب شورای پژوهشی دانشگاه درج شود.

ماده ۵: شیوه اجرا

فرایند اجرای دستورالعمل اعلام کفایت دستاوردهای پژوهشی دانشجویان دکتری به شرح زیر انجام می‌شود:

الف) دانشجو درخواست خود را به همراه مستندات مربوطه و تائیدیه تیم راهنمایی رساله در پیشخوان خدمت سامانه گلستان بارگذاری می‌نماید.

ب) کارشناس پژوهشی واحد مستندات بارگذاری شده را بررسی نموده، در صورت تائید مستندات، کاربرگ ارزیابی کفایت دستاوردهای پژوهشی دانشجویان دکتری تکمیل می‌شود و پس از تائید مدیر گروه مربوطه برای بررسی در دستور جلسه شورای پژوهشی واحد قرار می‌گیرد.

ج) در صورت تأیید شورای پژوهشی واحد، کاربرگ ارزیابی کفایت دستاوردهای پژوهشی دانشجویان دکتری تکمیل شده به همراه مستندات مربوطه جهت تهیه کارنامه دستاوردهای پژوهشی دانشجو به مدیریت برنامه‌ریزی و پژوهش تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال می‌شود.

د) مدیریت برنامه‌ریزی و پژوهش تحصیلات تکمیلی پس از راستی‌آزمایی مستندات، کارنامه دستاوردهای پژوهشی برای دانشجو صادر و به معاونت آموزشی برای صدور مجوز دفاع و اقدامات بعدی اعلام می‌شود.

تبصره ۱. کارنامه دستاوردهای پژوهشی شامل مشخصات مقاله‌ها، اختراعات (ملی و بین‌المللی) و طرح ملی برگرفته یا مرتبط با رساله دانشجو است. پس از صدور کارنامه دستاوردهای پژوهشی برای دانشجو، امکان اضافه کردن دستاوردهای پژوهشی جدید وجود ندارد به همین دلیل لازم است در زمان ارسال و بارگذاری مستندات دقت‌های لازم انجام گیرد.

تبصره ۲. اختراع ملی باید به تأیید سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران رسیده باشد و اختراع بین‌المللی باید از کشورهای ژاپن، آمریکا یا اتحادیه اروپا تأیید نهایی را گرفته باشد.

تبصره ۳. تعریف طرح ملی منطبق بر تعریف آن در آئین‌نامه ارتقای اعضای هیأت علمی است.

این دستورالعمل در شورای دانشگاه شهید بهشتی مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۰۱ به تصویب رسیده است و از تاریخ تصویب لازم‌الاجراست. لازم به ذکر است که در تاریخ‌های ۱۴۰۰/۱۰/۲۸ و ۱۴۰۲/۰۶/۱۵ بطور کامل مورد بازنگری مجدد قرار گرفته و نسخه نهایی آن شامل ۵ ماده و ۱۰ تبصره است. هر گونه تفسیر مفاد این دستورالعمل بر عهده معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه است.